

Een Engelse gentleman of een prinselijke baan?

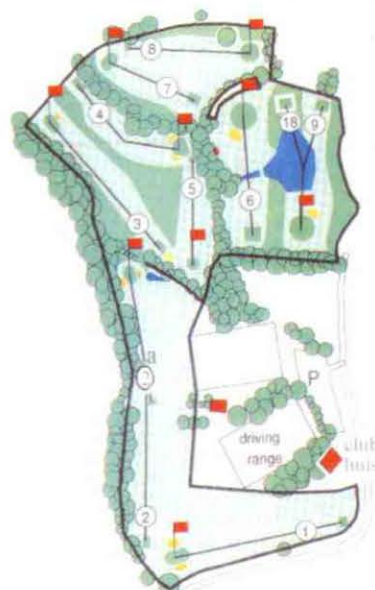
Op de NGA-dagen is hij een bekende en kleurrijke verschijning: Henk Verveld. In plusfours en onberispelijk Engelse Tweed met zijn onafscheidelijke pijp lijkt hij in weinig op de gemiddelde Nederlandse greenkeeper, maar meer op een Engelse heerboer of gentleman. Greenkeeper spreekt met Henk Verveld, hoofdgreenkeeper van Golfclub Prinses Wilhelmina in Enschede.

Wat zijn het? Ermolten of iets anders? Verveld heeft er beperkt last van in de maanden januari, februari en maart. Op een aantal plekje's.

Countryclub

Prinses Wilhelmina of PW zoals de insiders zeggen, is in velerlei opzichten heel anders dan de meeste Nederlandse golf-

banen. Het is veel eerder een countryclub, waar leden naast gezellig samenzijn ook een aantal sporten kunnen beoefenen, waaronder golf. Het is zelfs zo dat Prinses Wilhelmina tot voor kort ook als countryclub georganiseerd was. Als een overkoepelende club, waarbinnen de mogelijkheid bestond tot het spelen van hockey, golf en cricket.

Verveld is zo'n tien jaar geleden in dienst gekomen om voor alle drie de sporten het terrein bij te houden. Verveld: "Golf is dan natuurlijk de belangrijkste, want je hebt geen dagtaak aan vier hockeyvelden en één kunstveld." Ook het onderhoud van de cricket wicket is niet overdreven zwaar, mede omdat de cricketspelers van Prinses Wilhelmina niet spelen op een graswicket, maar op een wicket van gravel. Verveld: "Er wordt wel gezegd dat wij één van de mooiste cricketvelden van Nederland hebben, omdat we hier een heel groot open terrein rondom de wicket hebben."

Landhuissfeer

Hoewel Prinses Wilhelmina al vele tientallen jaren bestaat, wordt er nog niet zo lang golf gespeeld. Volgens Verveld pas zo'n vijftien jaar. De algemene indruk van de baan is niet die van een golfbaan op een sportveld. De lay-out van het terrein lijkt veel op een park bij een oud kasteel of landhuis. Vooral de greens van de 6- en 9-holes die omgeven worden door manshoge rododendrons geven sterk het idee van een parkachtige Engelse kasteeltuin.

Verveld heeft een ongebruikelijke opleiding achter zich: hogere landbouw met specialisatie veeteelt en bedrijfs-economie.

Par 3

Verveld begrijpt de aandacht voor zijn persoon en baan niet helemaal. "Ik heb hier maar een eenvoudig par 3-baantje op een relatief klein terrein van 14 hectare. Wij zijn begonnen als een low budget baan en dat zijn we natuurlijk nog steeds. De kracht van Prinses Wilhelmina is de gemoedelijkheid van de leden onder elkaar." Hij vervolgt: "Wij hebben geen barjuffrouw. Als je wat wilt drinken, dan pak je dat en kruis je dat aan op je kaart."

Tijdrovend

Naast Verveld heeft Prinses Wilhelmina nu twee assistenten in dienst. Verveld: "Toen ik hier kwam tien jaar geleden was ik de eerste professionele greenkeeper. Maar al snel bleek dat de klus niet door één man te klaren was. Het terrein van Prinses Wilhelmina is misschien niet zo heel groot, maar dat betekent niet dat je weinig onderhoud hebt. Zo zijn onze oude greens zo klein dat je alleen een handgreenmaaier kunt gebruiken. Verder hebben wij natuurlijk niet het uitgebreide machinepark van de grotere golfbanen. Om de oude greens te

Narcissen langs de natuurlijke beek die door het terrein van Prinses Wilhelmina heen kronkelt.

beregenen heb ik tot voor kort nog altijd slangen uit moeten leggen. Dat zijn enorme tijdrovende operaties". Dat van de greens klopt zonder twijfel. De oude greens van Prinses Wilhelmina zijn zonder twijfel de kleinste greens van Nederland (en ver daarbuiten?).

"Verder", zo vervolgt Verveld, "kun je

Machinelijst

Holder kniktractor uit '64 met balenraper
McCormick (ook een oudje)
Case tractor
2 x Bulldog getrokken maaier
Ransomes 213-D 3-delige fairway-maaier
Ransomes handgreenmaaier
Roberine Sturdy foregreens hand-maaier
Bladblazer achtertractor + hand
Bladzuiger
Nimos kieper
Turfco topdresser
Handspuit
Huxley slitter
Bosmaaiers
Motorzaag
Acrobat hooihark

een aantal zaken gewoon helemaal niet doen of alleen met de hand. Kunstmest strooien op de greens is iets wat ik persé zelf wil doen. Als je dat niet goed doet kun je in een half uur meer kapot maken dan je in een jaar kunt opbouwen." Ook op het gebied van spuiten is Verveld beperkt geëquipeerd. Niet dat hij dit als een gebrek ziet, want Verveld gebruikt

als stelregel geen bestrijdingsmiddelen. Alleen ijzervulfaat, wat op zich natuurlijk geen bestrijdingsmiddel is, dat preventief wordt toegediend tegen schimmels.

Natuur

Het zal waarschijnlijk niemand verbazen, maar Verveld is geen liefhebber van de Amerikaanse styling van golfbanen met hun bijna perfecte lay-outs en greens waar geen vlekje op te zien is. Verveld ziet liever de green als onderdeel van de omliggende natuur en in die visie mag er best een schimmelplekje te zien zijn. Verveld: "Wij moeten niet proberen de natuur te slim af te zijn. Mensen denken vaak dat alles maakbaar is. Maar dat lukt toch niet of dat wil er in ieder geval bij mij niet in." Om diezelfde reden heeft Verveld op het moment dat ik bij Prinses Wilhelmina bezoek eind maart nog geen kunstmest gestrooid. Verveld: "Alles is nu wel wat blauw van het gebrek en van de kou, maar ik vind het onzin om als eerste kunstmest over de greens te gooien. Voor hetzelfde geld krijg je eind maart nog een koude periode of veel regen. Het resultaat is dat alles uitspoelt."

De Enk

De oorspronkelijk zeer kleine greens van Prinses Wilhelmina zijn zoals gebruikelijk bij de oudere banen aangelegd met de bestaande zwarte grond, met alle problemen die daarbij horen. Vooral ook omdat de grondslag van Prinses Wilhelmina hoofdzakelijk bestaat uit een slecht waterdoorlatende leemhoudende toplaag. Verveld: "Wij hebben nu vier greens op de schop gehad en aangelegd, voor zover ons budget toeliet volgens de moderne inzichten. Dat zijn de greens 1, 2, 6 en 9. Deze renovatie is uitgevoerd door De Enk. Naast het vergroten van de greens heeft De Enk ook gezorgd voor beregening en drainage."

In '92 heeft De Enk het hele terrein rondom de holes 6 en 9 aangepakt. Verveld: "Dit gebiedje was ons grootste probleemgebied door heel serieus wateroverlast in de winter. We hebben hier geprobeerd met het leemhoudende zand uit de onderlaag de heuvels in de rough en semi-rough op te bouwen. De zwarte grond van de toplaag is verschaald met scherp zand. Verveld erkent dat dit geen optimale oplossing is, maar wil wat betreft de

Verveld is een buitenmens en houdt van een zo natuurlijk mogelijke golfbaan, zoals die o.a. nog te vinden zijn in Schotland en Engeland.

gekozen oplossing geen kwaad woord horen over De Enk. Het terrein rondom holes 6 en 9 is nog steeds nat, zeker in de winter. Maar dat is een gevolg van de keuze voor de gesloten grondbalans en een beperkt budget. Verveld: "Als je genoeg geld hebt is alles mogelijk, dan kun je bananen kweken op de Noordpool."

Machines

Het machinepark van Prinses Wilhelmina is voor veel mensen wellicht exotisch te noemen. Neem bijvoorbeeld een Holder knik tractortje uit '64. Deze oldtimer wordt nog iedere dag ingezet om de ballen te rapen op de driving range. Andere opmerkelijke oldtimers zijn de getrokken Roberine bulldog kooimaaiers, waarvan Prinses Wilhelmina er maar liefst twee heeft. Verveld: "De bulldog is voor zover ik weet de enige getrokken maaier met alle kooien in één frame." Verveld heeft de beschikking over twee van deze werktuigen, omdat de gemeente er één gratis heeft overgedragen. Op gebied van beluchten heeft Prinses Wilhelmina alleen een slitter. Voor het verti-drainen dat zo'n vijf tot zes keer per jaar wordt ingepland wordt een beroep gedaan op De Enk. Verveld: "Wij proberen dan met eigen mensen zo goed

mogelijk alles voor te bereiden, dus bezanden en eventueel graszaad opbrengen. Daarna komt De Enk met de verti-drain die uitgerust is met holle pennen. Wij maken dan zelf het karwei weer af met inslepen van zand en zaad en afblazen van de propjes." Verveld voegt daar nog aan toe dat op de nieuwe greens met mini-tines wordt gewerkt. Op de veel vettere oude greens werkt dat niet, daar zou je de mat omhoog trekken. De laatste behandeling van het seizoen met de verti-drainen probeert Verveld te plannen met 12 mm massieve pennen. Daarna gaan de greens onbehandeld de winter in en wordt er gespeeld op de wintergreens. Met natuurlijk de hoop dat er een stevige vorst overheen komt.

